

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1936)

Γ. ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ (1880-1909)

1. Η εδραίωση του δικομματισμού

μεταβατική περίοδος 1875 - 1880 :

- α. 1879: κανένα κόμμα δεν κέρδισε κοινοβουλευτική πλειοψηφία
- β. 1884: Τρικούπης και Δηλιγιάννης κερδίζουν 92,2% των εδρών
- γ. το κοινοβουλευτικό σύστημα και ο δικομματισμός θεμελιώθηκαν

τρίκομμα :

α. ήδη από το 1875 παρουσίασε πρόγραμμα εκσυγχρονισμού κοντά στις αντιλήψεις του Κουμουνδούρου

β. προέβλεπε:

- δημιουργία κράτους δικαίου
- εξορθολογισμό της διοίκησης, με καθορισμό των δημοσίων υπαλλήλων ώστε να υπάρχει αξιοκρατία και όχι ευνοιοκρατία
- ανάπτυξη της οικονομίας
- ενίσχυση γεωργίας
- βελτίωση άμυνας
- βελτίωση της υποδομής (κυρίως το συγκοινωνιακό δίκτυο της χώρας)

γ. προσπάθεια για την υλοποίηση:

- οργανωτικές μεταβολές
- βελτίωση των οικονομικών του κράτους με:
 - ο αύξηση των φόρων
 - ο σύναψη δανείων
- παροχή κινήτρων στην ιδιωτική πρωτοβουλία για επενδύσεις

δ. αποτελέσματα:

- εξάντληση φορολογουμένων
- επιβράδυνση προϋπολογισμού
- 1893: το κράτος κήρυξε πτώχευση

φορέας αιτημάτων για λήψη μέτρων από το δημόσιο :

- α. μέχρι το 1870 το κράτος έδινε δουλειά, εξασφάλιζε θέσεις εργασίας στο δημόσιο και δυνατότητα κοινωνικής ανέλιξης, εφόσον οι ανώτατοι υπάλληλοι έπαιρναν μισθούς πολύ υψηλούς. Οι άνθρωποι απευθύνονταν στο κράτος για να καταλάβουν μια θέση στο δημόσιο
- β. με τον εκχρηματισμό της οικονομίας δημιουργήθηκαν κοινωνικά στρώματα (*τσιφλικάδες Θεσσαλίας, τραπεζίτες, χρηματιστές, βιομήχανοι, κ.λπ.*) τα οποία πλέον δεν ζητούσαν διορισμό στο δημόσιο αλλά ήθελαν οι αρμόδιοι να πάρουν μέτρα τα οποία θα ευνοούσαν τα συμφέροντά τους
- γ. φορέας αυτών των αιτημάτων είναι ο Χαρίλαος Τρικούπης

αντιθετική παρουσίαση κομμάτων:

	τ ρ ι κ ο υ π ι κ ό κ ό μ μ α	δ η λ ι γ ι α ν ν ι κ ό κ ό μ μ α
αρχηγός:	α. Χαρίλαος Τρικούπης	α. Θεόδωρος Δηλιγιάννης
εξουσία:	α. υποστήριζε το χωρισμό των εξουσιών	α. δεν δεχόταν το χωρισμό των εξουσιών β. στόχευε στη συγκέντρωση και τον έλεγχο τους από το κόμμα
κράτος:	α. θεωρούσε το κράτος ως μοχλό της οικονομικής ανάπτυξης και β. επεδίωκε τον εκσυγχρονισμό με κάθε κόστος	α. υποστήριζε ένα κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης β. επέκρινε το κοινωνικό κόστος του εκσυγχρονισμού γ. ζητούσε κοινωνική δικαιοσύνη δ. ζητούσε να μειωθούν οι φόροι ε. ήθελε να δοθούν οι ευκαιρίες στους οπαδούς του για να καταλάβουν θέσεις στο δημόσιο
Θεσσαλία:	α. υποστήριζε τους μεγαλογαιοκτήμονες	α. προσπάθησαν να δώσουν γη στους αγρότες (χωρίς να το κατορθώσουν) β. πήραν μέτρα για να καλυτερέψουν τη θέση των αγροτών
οικονομία:	α. υποστήριζε το χρηματιστικό κεφάλαιο	α. ήταν αντίθετος με το τυχοδιωκτικό χρηματιστικό κεφάλαιο β. υποστήριζε μια αργή οικονομική ανάπτυξη που βασιζόταν σε παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες